

คำวินิจฉัยของ นายปรีชา เนติมวนิชย์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๒-๓๕/๒๕๔๒

วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๔๒

เรื่อง จำเลยในคดีแพ่งของศาลจังหวัดหล่มสักยื่นคำร้องรวม ๒๔ คำร้อง โต้แย้งว่าประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลด ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๓๖ เป็นประกาศที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๐

ด้วยศาลจังหวัดหล่มสักได้ส่งข้อโต้แย้งของจำเลย รวม ๒๔ คำร้อง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลด ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๓๖ เป็นประกาศที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายฝ่ายสื่นพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๙ พระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔ และขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่

ตามคำร้องของผู้ร้องทั้ง ๒๔ คำร้อง ปรากฏว่า ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ต่างเป็นโจทก์ฟ้องผู้ร้องเป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดหล่มสัก สรุปคำร้องแต่ละคำร้องได้ความว่า

(๑) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำ ที่ ๖๗๗/๒๕๔๐ ฟ้อง นางกุสนา อังคณาณุจารี ที่ ๑ บริษัท เมาเทนพาร์ค อินเตอร์เนชั่นแนล กอล์ฟ แอนด์ รีสอร์ท จำกัด ที่ ๒ เป็นจำเลย ขอให้ร่วมกันชำระหนี้ตามสัญญาภัยเงิน บังคับจำนำ และค้ำประกัน เป็นเงินจำนวน ๕๖๗,๐๗๔.๑๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๔๖๙,๕๔๔.๐๕ บาท และร้อยละ ๓.๕ ต่อปี ต้นเงิน ๖๗๕ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระแก้โจทก์

(๒) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำ ที่ ๖๘๘/๒๕๔๐ ฟ้อง นายคำรงค์ เชื่อมั่น ที่ ๑ บริษัท เมาเทนพาร์ค อินเตอร์เนชั่นแนล กอล์ฟ แอนด์ รีสอร์ท จำกัด ที่ ๒ เป็นจำเลย ขอให้ร่วมกันชำระหนี้ตามสัญญาภัยเงิน บังคับจำนำ และค้ำประกัน เป็นเงินจำนวน ๑,๑๖๖,๖๐๘.๕๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๕๓๗,๔๐๓.๕๕ บาท และร้อยละ ๓.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๑,๓๔๕ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระแก้โจทก์

๓) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีหมายเลขดำ ที่ ๖๔๓/๒๕๖๐ ฟ้องนายวิชัย สมรรถศรีบุตร ที่ ๑ บริษัท เมาเทนพาร์ค อินเตอร์เนชันแนล โกลด์ฟ แอนด์ รีสอร์ท จำกัด ที่ ๒ เป็นจำเลย ขอให้ร่วมกันชำระหนี้ตามสัญญาภัยเงิน บังคับจำนวน และค่าประกัน เป็นเงินจำนวน ๖๑๐,๗๙๓.๗๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราธุร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๕๐๖,๖๓๙.๓๖ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระแก่โจทก์

๔) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำ ที่ ๓๐๖/๒๕๖๐ ฟ้องนางนพวรรณ ทิพย์กมลวัลย์ ที่ ๑ บริษัท เมาเทนพาร์ค อินเตอร์เนชันแนล โกลด์ฟ แอนด์ รีสอร์ท จำกัด ที่ ๒ เป็นจำเลย ขอให้ร่วมกันชำระหนี้ตามสัญญาภัยเงิน บังคับจำนวน และค่าประกัน เป็นเงินจำนวน ๑,๑๔๐,๖๑๕.๓๙ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราธุร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๕๓๓,๔๐๓.๕๙ บาท และร้อยละ ๓.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๑,๓๔๕ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

๕) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำ ที่ ๖๕๙/๒๕๖๐ ฟ้องนายวรรยาธ รัตนอารีกุล ที่ ๑ บริษัท เมาเทนพาร์ค อินเตอร์เนชันแนล โกลด์ฟ แอนด์ รีสอร์ท จำกัด ที่ ๒ เป็นจำเลย ขอให้ร่วมกันชำระหนี้ตามสัญญาภัยเงิน บังคับจำนวน และค่าประกัน เป็นเงินจำนวน ๖๑๕,๘๓๒.๕๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราธุร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๕๐๐,๒๐๐.๓๓ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

๖) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำ ที่ ๖๕๕/๒๕๖๐ ฟ้องนายวิษญา วงศ์ลิขิตปัญญา ที่ ๑ บริษัท เมาเทนพาร์ค อินเตอร์เนชันแนล โกลด์ฟ แอนด์ รีสอร์ท จำกัด ที่ ๒ เป็นจำเลย ขอให้ร่วมกันชำระหนี้ตามสัญญาภัยเงิน บังคับจำนวน และค่าประกัน เป็นเงินจำนวน ๖๒๕,๔๕๘.๑๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราธุร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๕๑๕,๕๕๕ บาท และร้อยละ ๓.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๗๔๒ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

๗) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำ ที่ ๖๘๐/๒๕๖๐ ฟ้องนายประพัทธ์ ชัยเจริญ ที่ ๑ บริษัท เมาเทนพาร์ค อินเตอร์เนชันแนล โกลด์ฟ แอนด์ รีสอร์ท จำกัด ที่ ๒ เป็นจำเลย ขอให้ร่วมกันชำระหนี้ตามสัญญาภัยเงิน บังคับจำนวน และค่าประกัน เป็นเงินจำนวน ๕๔๘,๔๑๓ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราธุร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๔๕๓,๖๖๕.๔๕ บาท และร้อยละ ๓.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๖๗๕ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

๘) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำ ที่ ๖๕๕/๒๕๖๐ ฟ้องนายมานะ ศิริพิริยะกุล ที่ ๑ บริษัท เมาเทนพาร์ค อินเตอร์เนชันแนล โกลด์ฟ แอนด์ รีสอร์ท จำกัด ที่ ๒ เป็นจำเลย ขอให้รับผิดชำระหนี้ตามสัญญาภัยเงิน บังคับจำนวน และค่าประกัน เป็นเงินจำนวน ๕๖๔,๘๖๑.๓๓ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราธุร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๔๖๔,๗๓๙.๒๙ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

๕) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำ ที่ ๖๕๗/๒๕๔๐ ฟ้องนายทรงชัย ลีมณฑิล ที่ ๑ บริษัท เมาเทนพาร์ค อินเตอร์เนชันแนล กอล์ฟ แอนด์ รีสอร์ท จำกัด ที่ ๒ เป็นจำเลย ขอให้ร่วมกันชำระหนี้ตามสัญญาภัยเงิน บังคับจำนวน และค่าประกัน เป็นเงินจำนวน ๕๖๔,๕๕๕.๖๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราอัตรายละ ๑๕.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๕๖๕,๒๖๓.๓๐ บาท และอัตรายละ ๑.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๖๗๕ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระแล้ว

๖๐) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำ ที่ ๖๕๐/๒๕๔๐ ฟ้องนายสุพลด ผุญน้อย ที่ ๑ บริษัท เมาเทนพาร์ค อินเตอร์เนชันแนล กอล์ฟ แอนด์ รีสอร์ท จำกัด ที่ ๒ เป็นจำเลย ขอให้ร่วมกันชำระหนี้ตามสัญญาภัยเงิน บังคับจำนวน และค่าประกัน เป็นเงินจำนวน ๕๕๗,๑๓๓.๕๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราอัตรายละ ๑๕.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๕๕๓,๖๕๒.๑๕ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระแล้ว

๖๑) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำ ที่ ๖๕๙/๒๕๔๐ ฟ้องนายเวียง วรเชษฐ์ ที่ ๑ บริษัท เมาเทนพาร์ค อินเตอร์เนชันแนล กอล์ฟ แอนด์ รีสอร์ท จำกัด ที่ ๒ เป็นจำเลย ขอให้ร่วมกันชำระหนี้ตามสัญญาภัยเงิน บังคับจำนวน และค่าประกัน เป็นเงินจำนวน ๕๖๔,๑๔๐.๓๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราอัตรายละ ๑๕.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๕๖๓,๕๔๘.๑๕ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระแล้ว

๖๒) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำ ที่ ๖๕๖/๒๕๔๐ ฟ้องนายชุมพล แจ่มจิตรตรง ที่ ๑ บริษัท เมาเทนพาร์ค อินเตอร์เนชันแนล กอล์ฟ แอนด์ รีสอร์ท จำกัด ที่ ๒ เป็นจำเลย ขอให้ร่วมกันชำระหนี้ตามสัญญาภัยเงิน บังคับจำนวน และค่าประกัน เป็นเงินจำนวน ๕๐๖,๒๕๖.๕๔ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราอัตรายละ ๑๕.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๔๑๕,๖๒๔.๔๐ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระแล้ว

๖๓) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำ ที่ ๖๕๖/๒๕๔๐ ฟ้องนายวิชัย อนันตระ ที่ ๑ บริษัท เมาเทนพาร์ค อินเตอร์เนชันแนล กอล์ฟ แอนด์ รีสอร์ท จำกัด ที่ ๒ เป็นจำเลย ขอให้ร่วมกันชำระหนี้ตามสัญญาภัยเงิน บังคับจำนวน และค่าประกัน เป็นเงินจำนวน ๕๖๔,๕๕๕.๖๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราอัตรายละ ๑๕.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๕๖๕,๒๖๓.๓๐ บาท และอัตรายละ ๑.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๖๗๕ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระแล้ว

๖๔) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำ ที่ ๖๕๕/๒๕๔๐ ฟ้องนายวิสุทธิ์ ฤทธิรักษा ที่ ๑ บริษัท เมาเทนพาร์ค อินเตอร์เนชันแนล กอล์ฟ แอนด์ รีสอร์ท จำกัด

ที่ ๒ เป็นจำเลย ขอให้ร่วมกันชำระหนี้ตามสัญญาภัยเงิน บังคับจำนวน และค่าประกัน เป็นเงินจำนวน ๖๕๕,๑๕๔.๖๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราอัตรายละ ๒๐.๒๕ ต่อปีของต้นเงิน ๔๖๙,๗๓๘.๒๙ บาท และร้อยละ ๓.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๑,๒๕๔.๘๐ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก้โจทก์

(๕) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขคดีที่ ๓๐๑/๒๕๖๐ ฟ้องนายศิริชัย ชัยชนะวงศ์ ที่ ๑ นางเพพิน ชัยชนะวงศ์ ที่ ๒ บริษัท เมาเทนพาร์ค อินเตอร์เนชั่นแนล กอสต์ฟ แอนด์ รีสอร์ท จำกัด ที่ ๓ เป็นจำเลย ขอให้ร่วมกันชำระหนี้ตามสัญญาภัยเงิน บังคับจำนวน และค่าประกัน เป็นเงินจำนวน ๕๖๕,๕๖๕.๕๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราอัตรายละ ๑๕.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๔๖๖,๒๐๐.๕๕ บาท และร้อยละ ๓.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๖๓๕ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก้โจทก์

(๖) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีหมายเลขคดีที่ ๖๗๙/๒๕๖๐ ฟ้องนายธวัชชัย อังคณาณุชาติ ที่ ๑ บริษัท เมาเทนพาร์ค อินเตอร์เนชั่นแนล กอสต์ฟ แอนด์ รีสอร์ท จำกัด ที่ ๒ เป็นจำเลย ขอให้ร่วมกันชำระหนี้ตามสัญญาภัยเงิน บังคับจำนวน และค่าประกัน เป็นเงินจำนวน ๖๒๒,๕๗๑.๖๓ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราอัตรายละ ๑๕.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๕๑๔,๓๐๕.๒๙ บาท และร้อยละ ๓.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๗๔๒ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก้โจทก์

(๗) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขคดีที่ ๔๓๕/๒๕๖๐ ฟ้องบริษัท เมาเทนพาร์ค อินเตอร์เนชั่นแนล กอสต์ฟ แอนด์ รีสอร์ท จำกัด ที่ ๑ นายประสม ประคุณสุขใจ หรือประคุณศึกษาพันธ์ ที่ ๒ นางรัชนีกร หรือเจริญ ประคุณสุขใจ ที่ ๓ นางลักษณา ประคุณสุขใจ ที่ ๔ นางศิริธร ประคุณสุขใจ หรือประคุณศึกษาพันธ์ ที่ ๕ เป็นจำเลย ขอให้ร่วมกันชำระหนี้ตามสัญญาภัยเบิกเงินเก็บบัญชี ภัยเงิน ค้ำประกัน และบังคับจำนวน โดยให้จำเลยที่ ๑ ชำระหนี้ตามฟ้องแก้โจทก์เป็นเงินจำนวน ๒๖,๐๖๕,๑๕๗.๖๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราอัตรายละ ๑๙ ต่อปีของต้นเงินจำนวน ๒๐,๘๔๒,๕๐๒.๓๗ บาท นับถ้วนจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จ ในหนี้จำนวนดังกล่าวให้จำเลยที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๔ และที่ ๕ ร่วมกับจำเลยที่ ๑ รับผิดชำระหนี้แก้โจทก์เป็นเงิน ๑๕,๓๕๐,๕๐๔.๑๑ บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราอัตรายละ ๑๙ ต่อปีของต้นเงิน ๑๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท นับถ้วนจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก้โจทก์

(๘) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขคดีที่ ๖๕๑/๒๕๖๐ ฟ้องนายวิศวัล อนันตรະ ที่ ๑ บริษัท เมาเทนพาร์ค อินเตอร์เนชั่นแนล กอสต์ฟ แอนด์ รีสอร์ท จำกัด ที่ ๒ เป็นจำเลย ขอให้ร่วมกันชำระหนี้ตามสัญญาภัยเงิน บังคับจำนวน และค่าประกัน เป็นเงินจำนวน ๖๒๐,๘๕๓.๑๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราอัตรายละ ๑๕.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๕๑๕.๒๓๘.๗๖ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก้โจทก์

(๑๕) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำ ที่ ๖๕๖/๒๕๔๐ ฟ้องนายสินชัย ประเสริฐถาวรศิริ ที่ ๑ บริษัท เมาเทนพาร์ค อินเตอร์เนชันแนล โกลด์ฟ แอนด์ รีสอร์ท จำกัด ที่ ๒ เป็นจำเลย ขอให้ร่วมกันชำระหนี้ตามสัญญาภัยเงิน บังคับจำนวน แค่ค้าประกัน เป็นเงินจำนวน ๕๑๐,๑๕๕.๐๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราอัตรายละ ๗๕.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๕๗๕,๓๙๑.๒๓ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

(๑๖) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำ ที่ ๖๗๖/๒๕๔๐ ฟ้องนายบุญเดิส เสงี่ ที่ ๑ บริษัท เมาเทนพาร์ค อินเตอร์เนชันแนล โกลด์ฟ แอนด์ รีสอร์ท จำกัด ที่ ๒ เป็นจำเลย ขอให้ร่วมกันชำระหนี้ตามสัญญาภัยเงิน บังคับจำนวน แค่ค้าประกัน เป็นเงินจำนวน ๕๖๗,๓๐๘.๕๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราอัตรายละ ๗๕.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๕๖๘,๗๓๘.๒๘ บาท และร้อยละ ๗.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๖๗๕ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

(๑๗) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำ ที่ ๖๗๕/๒๕๔๐ ฟ้องนายไพบูลย์ ลี๊มนิษฐ์ ที่ ๑ บริษัท เมาเทนพาร์ค อินเตอร์เนชันแนล โกลด์ฟ แอนด์ รีสอร์ท จำกัด ที่ ๒ เป็นจำเลย ขอให้ร่วมกันชำระหนี้ตามสัญญาภัยเงิน บังคับจำนวน แค่ค้าประกัน เป็นเงินจำนวน ๕๖๗,๓๐๘.๕๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราอัตรายละ ๗๕.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๕๖๘,๗๓๘.๒๘ บาท และร้อยละ ๗.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๖๗๕ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

(๑๘) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำ ที่ ๗๐๐/๒๕๔๐ ฟ้องนายสนธยา ไกรรัณภูมิ ที่ ๑ บริษัท เมาเทนพาร์ค อินเตอร์เนชันแนล โกลด์ฟ แอนด์ รีสอร์ท จำกัด ที่ ๒ เป็นจำเลย ขอให้ร่วมกันชำระหนี้ตามสัญญาภัยเงิน บังคับจำนวน แค่ค้าประกัน เป็นเงินจำนวน ๖๑๒,๘๘๕.๒๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราอัตรายละ ๗๕.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๕๐๔,๘๕๐.๕๕ บาท และร้อยละ ๗.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๗๔๒ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

(๑๙) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำ ที่ ๔๒๒/๒๕๔๐ ฟ้อง บริษัท เมาเทนพาร์ค อินเตอร์เนชันแนล โกลด์ฟ แอนด์ รีสอร์ท จำกัด ที่ ๑ นายประสม ประคุณศึกษาพันธ์ หรือประคุณสุขใจ ที่ ๒ นางรัชนีกร หรือจารุภา ประคุณศึกษาพันธ์ หรือ ประคุณสุขใจ ที่ ๓ เป็นจำเลย ขอให้ร่วมกันชำระหนี้ตามสัญญาภัยเงิน ภัยเบิกเงินเกินบัญชี บังคับจำนวน แค่ค้าประกัน เป็นเงินจำนวน ๖,๔๖๖,๓๘๗.๕๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราอัตรายละ ๗๕.๗๕ ต่อปีของต้นเงินจำนวน ๕,๕๒๗,๔๑๔.๑๗ บาท นับถ้วนจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

(๒๐) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำ ที่ ๗๐๕/๒๕๔๐ ฟ้องนางสุพรรณี จงทวีธรรม ที่ ๑ บริษัท เมาเทนพาร์ค อินเตอร์เนชันแนล โกลด์ฟ แอนด์ รีสอร์ท จำกัด

ที่ ๒ เป็นจำเตย ขอให้ร่วมกันชำระหนี้ตามสัญญาภัยเงิน บังคับจำนวน แล้วชำระกัน เป็นเงินจำนวน ๑,๑๕๐,๖๑๕.๓๘ บาท พร้อมดอกรับเบี้ยในอัตราอัตราร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๕๓๗,๔๐๓.๕๙ บาท และร้อยละ ๗.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๑,๓๔๕ บาท นับแต่วันพ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก้โจทก์

ผู้ร้องทั้ง ๒ คำร้อง ยื่นคำให้การปฏิเสธฟ้องของโจทก์ทุกข้อ โดยเฉพาะประเด็นเรื่องดอกรับเบี้ย ผู้ร้องโถด้วยว่าโจทก์คิดอัตราดอกรับเบี้ยในอัตราเกินกว่าร้อยละ ๑๕ ต่อปี และเกินกว่าที่กำหนดไว้ในสัญญาไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงตกเป็นโน้มน้าวทั้งสิ้น การที่โจทก์กล่าวอ้างว่า สามารถคิดดอกรับเบี้ยได้เกินกว่าร้อยละ ๑๕ ต่อปี ตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย นั้น ไม่ใช่ข้อยกเว้นของกฎหมายที่จะให้โจทก์สามารถคิดดอกรับเบี้ยได้เกินกว่าร้อยละ ๑๕ ต่อปี นอกจากนั้นการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกรับเบี้ยซึ่งอาจต่ำกว่าหรือสูงกว่าที่กำหนดไว้นั้น โจทก์จะต้องแจ้งให้ทราบเป็นคราวๆ การที่โจทก์ไม่แจ้งการปรับเปลี่ยนอัตราดอกรับเบี้ยให้ผู้ร้องทราบและคิดอัตราดอกรับเบี้ยสูงกว่าร้อยละ ๑๕ ต่อปี จึงตกเป็นโน้มน้าว

ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกรับเบี้ยและส่วนลด ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๓๖ เป็นประกาศที่ฝ่าฝืนมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และฉบับที่แก้ไข (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๒๒ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ ดอกรับเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ และฉบับที่แก้ไข (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมีเหตุผลว่าพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ บัญญัติไว้ชัดเจนว่า การคิดอัตราดอกรับเบี้ยต้องเป็นอ่อนโยนของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี แต่ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ดังกล่าว ในข้อ ๓ (๔) ที่ว่า "... เว้นแต่ในกรณีลูกค้าที่ปฏิบัติผิดเงื่อนไข ธนาคารพาณิชย์จะเรียกดอกรับเบี้ย และส่วนลดได้ไม่เกินอัตราดอกรับเบี้ยสูงสุดที่ธนาคารพาณิชย์ประกาศกำหนดสำหรับลูกค้าที่ปฏิบัติผิดเงื่อนไข" ฉะนั้น ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยฉบับดังกล่าว จึงเป็นประกาศที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะประกาศนี้เป็นประกาศที่ฝ่าฝืนพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าว และขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๖ มาตรา ๓๐

ผู้ทำคำวินิจฉัยได้พิจารณาแล้วเห็นว่าคดีมีปัญหาที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยปัญหาเพียงข้อเดียว คือ ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกรับเบี้ยและส่วนลด ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๓๖ เป็นประกาศที่ฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และฉบับที่แก้ไข (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๕ และพระราชบัญญัติดอกรับเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ และฉบับที่แก้ไข (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕ และขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่

เห็นว่า ปัญหาที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาขึ้นนี้ แบ่งออกได้เป็น ๒ ข้อ คือ

ข้อ ๑ ปัญหาที่ว่า ประกาศคณะกรรมการแห่งประเทศไทยดังกล่าวเป็นประกาศที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และฉบับที่แก้ไข (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ และพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ และฉบับที่แก้ไข (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น เห็นว่า ประกาศคณะกรรมการแห่งประเทศไทยดังกล่าว มิได้ออกโดยองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติ จึงมีผลใช้บังคับเท่าที่อยู่ในขอบเขตของพระราชบัญญัตินั้นๆ จึงไม่เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามความหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ ศาลรัฐธรรมนูญ จึงไม่มีอำนาจวินิจฉัยว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่ ทั้งนี้ ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๕/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๒ โดยนายเกรียงศักดิ์ แซ่เล่า จำเลยในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๓๓๕/๒๕๔๑ ของศาลจังหวัดสงขลา เป็นผู้ร้อง

ข้อ ๒ สำหรับปัญหาว่า ประกาศคณะกรรมการแห่งประเทศไทยดังกล่าว ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นประกาศที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายทั้งสองฉบับ หรือไม่ ก็ไม่อยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ ที่จะวินิจฉัย ทั้งนี้ ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๕/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๒ โดยบริษัท หล่อมสักเมืองใหม่ กับพวก จำเลยในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๔๒๑/๒๕๔๑ ของศาลจังหวัดหล่มสักเป็นผู้ร้อง จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยซ้ำอีก

วินิจฉัยให้ยกคำร้องของผู้ร้องทั้ง ๒ คำร้อง

นายปรีชา เนติโนณิชย์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ